

К 62/Д 73

120000868219

НАРОДЕН СЪВЕТ - РУСЕ
ОКРЪЖЕН КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ - РУСЕ

ДОКЛАД

по проблемите за по нататъшно разгръщане на
общонародно движение за създаване на приветлива
и културна обстановка, благоустрояване и хигие-
низирание в русенски окръг

русе, ноември 1978 г.

352

71 $\frac{62}{273}$

О К Р Ъ Ж Е Н Н А Р О Д Е Н С Ъ В Е Т - Р У С Е
О К Р Ъ Ж Е Н К О М И Т Е Т Н А О Т Е Ч Е С Т В Е Н И Я Ф Р О Н Т - Р У С Е

Д О К Л А Д

ПО ПРОБЛЕМИТЕ ЗА ПО-НАТАТЪЛНО РАЗГРЪЩАНЕ
НА ОБЩНАРОДНОТО ДВИЖЕНИЕ ЗА СЪЗДАВАНЕ
ПРИВЕТЛИВА И КУЛТУРНА ОБСТАНОВКА, БЛАГО-
УСТРОЯВАНЕ И ХИГИЕНИЗИРАНЕ В РУСЕНСКИ

О К Р Ъ Г

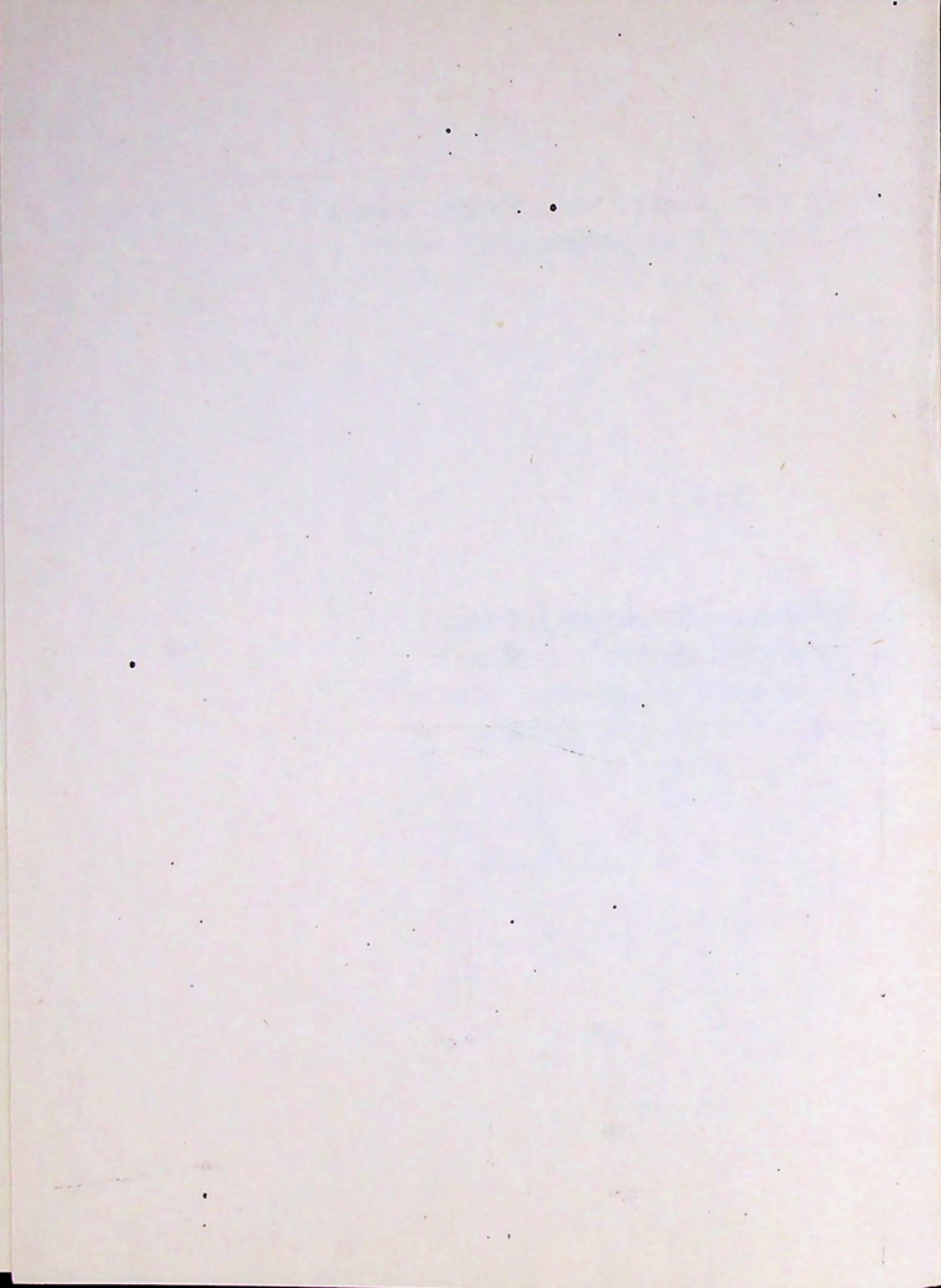
Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868219

Р у с е
ноември 1978 г.

447081

ДРУГАРКИ И ДРУГАРИ,

През 1976 г. Националният съвет на Отечествения фронт, Централния съвет на българските професионални съюзи и Централния комитет на ДКМС, съвместно с Комисията за изпълнителните комитети на народните съвети, по решение на Политбюро на ЦК на БКП приеха "Обща програма за разгръщане на всенародно движение за създаване на приветлива и културна обстановка в населените места".

Целта на тази програма беше да мобилизира усилията на населението и издигне на нов етап във всенародно движение утвърдилите се в нашата страна традиции в благоустрояването, хигиенизирането, озеленяването и подобряването на жизнената среда в селищата, при повишена обществена активност и самоинициатива, масово участие на гражданите и особено на младежите, комплексно и всеобхватно решаване на поставените задачи, висока организираност и ефективност. Всенародното движение практически съчетава усилията на държавните органи с обществената инициатива и доброволния труд на гражданите. По този начин се изпълнява поставената задача от Единадесетия конгрес на Българската комунистическа партия за хармонично изграждане на нашите градове и села, за издигане на културния им облик, за създаването на по-добри условия за активен, творчески труд и почивка на населението, за неговото естетическо възпитание.

Изпълнителния комитет на Окръжния народен съвет и Окръжния комитет на Отечествения фронт, на съвместно заседание приеха План за по-нататъшно благоустрояване, хигиенизиране и създаване на приветлива и културна обстановка на населените места в окръга за периода 1976-1980 г. В него конкретно

по селища е посочено благоустройственото строителство за отделните години на петилетката и задълженията на народните съвети, Отечествения фронт, професионалните съюзи и ДКМС в окръга.

Беше създаден Държавно-обществен орган по благоустрояването на окръга под ръководството на ОК на БКП с участието на ОНС, ОК на ОФ, ГНС, ОС на БПС, ОК на ДКМС и др. за цялостно ръководство и координация на работата.

Ежегодно общинските народни съвети съставят програми по благоустрояването, в които се включват всички местни инициативи. За тази цел беше проучен опита на гр. Варна и побратимения ѝ град Одеса за участието на промишлените предприятия и другите стопански организации в благоустройствените задачи на окръга. Проучен беше опита на гр. Ленинград по поддържането на зелените насаждения, образцовото оформление на външната украса в градските квартали, чистотата и хигиената във всички паркове, градини и булеварди. Особен интерес представлява изготвената от тяхния щаб по благоустрояването "Адресна програма" за прикрепване на зелените площи, паметници на културата, постоянната градска украса, поддържане на хигиената в прилежащите булеварди и площади и др., към колективите на стопанските организации, промишлени предприятия, учреждения, институти, училища, кварталните организации и др. Отличната организация на това изключително масово движение в четиримилionenния град, обхванато в социалистическо съревнование между отделните колективи, формите на обществен контрол и особено периодическите рейдове на "зелените патрули" по опазване на насажденията създават неизгладимо впечатление, че народа е

стопанин на Ленинград.

За изминалите три години от седмата петилетка, съвместния план на Окръжния народен съвет и Отечествения фронт, приет през 1976 г. се изпълнява успешно. При план за изграждане на 1026140 м² асфалтирани улични настилки, са изпълнени 1300000 м²; тротоари - план 289494 м², изпълнени 314300 м²; зелени площи - план 568 дка, изпълнени 595 дка и други.

За тези резултати способства изграждането на добра материално-техническа база в окръга по благоустройственото строителство, като три от петте селищни системи - Русе, Бяла и Две могили имат собствени стопански предприятия "Благоустройство и комунално стопанство". Към тях са изградени асфалтови бази за 150 х.тона смес годишно, увеличен е машинния парк за пътно строителство, изкопи, повдигателни машини и др. Подделенията "Чистота" и "Паркстрой" са съоръжени със сравнително нова техника за почистване на уличната мрежа, изнасяне на сметта и поддържане на зелените площи. Окръжно пътно управление реконструира и увеличи капацитета на своите асфалтови бази в Русе и Борово на 240 х.тона смес годишно. На благоустройствените обекти по петилетния план на окръга работят Пътни строежи Шумен и Мостстрой В.Търново, които изграждат булевардите "Дружба" и "Волов" и пътя Русе-Варна; "Хидрострой" - Шумен изгражда водоснабдителната система Батин - Две могили и система "Дунав"; "Исстрой" - съобщителната мрежа в окръга; Ел.монтажи и Енергоснабдяване - електрификацията на окръга и поддържане на мрежата, уличното осветление и съоръженията и др.

Задачите на народостопанския план са под контрола на държавните органи, като резултатите се отчитат на годишните отчетни сесии на Окръжния народен съвет. Затова е особено

наложително председателите на изпълнителните комитети на ГНС - Русе, Бяла и Две могили, към които са изградени СП "Благоустройство и комунално стопанство", съвместно с председателите на изпълнителните комитети на общинските народни съвети в обслужваните от тези предприятия селищни системи, подробно да анализират и дадат отчет за тяхната дейност. Въпреки постиженията на колективите в тези предприятия, отделните квартали в градовете, общинските народни съвети и самото население по места, на сесиите, срещи със съветниците, жалби и др., отправят много критични бележки за сериозни недостатъци в тяхната работа: не се изпълняват договорените задачи, изостава изграждането на водоснабдителните и канализационни обекти, на някои места качеството на новите улични настилки е лошо, грубо се изграждат тротоарите и др.

Дейността на държавните строителни предприятия е неразделно свързана с общото състояние на изграждането на населените места и представляват основа за изпълнение на Решенията на Политбюро на ЦК на БКП за благоустрояване на селищата. Но ние трябва да бъдем напълно убедени, че само усилията на цялата общественост може рязко да измени облика на Русенски окръг, да стане той още по-привлекателен, по приветлив и красив. Затова не са нужни толкова средства, а цялостна мобилизация на патриотизма на нашето население, по-високи критерии за обществена активност, организираност, постоянство, грижи за природните и материални ценности, високо обществено съзнание.

Това е и целта на нашата сесия, да разгледаме задачите свързани с изграждането на нашия окръг от тази страна на обществените задължения, които Националната програма за разгръщане на общонародно "Движение за създаване на приветлива и

културна обстановка в населените места", поставя на много по-широка основа, като насочва усилията на населението и трудовите колективи в следните направления:

- придаване на приветлив и културен вид на входните магистрали, пътната мрежа, централните улици и площи, стадиони, улично и декоративно осветление, а също така на фасадите на сградите;

- премахване на загрозяващите обекти, както и към възстановяването, благоустрояването и привеждането в приличен вид на кладенци, чешми, извори и др. във и извън населените места, за поддържане чистотата на реките и водоемите на територията на селищата;

- осигуряване на редовно сметоизвозване и почистване на улиците, тротоарите и строителните площи, като се определят специални места за отпадъците;

- почистване и подреждане на парковете и градините, озеленяването на вътрешно-кварталните пространства и дворове, засаждането на цветя и дървета и вертикално опвяване на фасадите;

- поддържане в образцов вид на местата за отдих и туризъм, хижите и заведенията към тях;

- благоустрояване, почистване и озеленяване на територията на промишлените предприятия, селскостопанските дворове, животновъдни ферми, бази и др.;

- подобряване на архитектурно-монументалната украса;

- украса на предприятията, обществените сгради, клубовете, народните читалища, домовете на културата, жилищата, площадките, улиците с подходящи знамена, лозунги и плакати.

Главен двигател на така поставените задачи е обществената инициатива, която определя и ролята на държавно-обществените органи в този процес: народните съвети, организациите на Отечествения фронт, професионалните съюзи и ДКМС в окръга.

За критичен анализ на състоянието на Русенски окръг в тази област от дейността на народните съвети, Отечествения фронт и ДКМС и програмни решения, ние ще групираме отделните задачи в следващите основни проблеми:

ЗА ПРИВЕТЛИВ И КУЛТУРЕН ВИД НА КРАЙПЪТНОТО
ЗАСТРОЯВАНЕ, ВХОДНИТЕ МАГИСТРАЛИ, УЛИЦИ И
ПЛОЩАДИ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

Нашата страна има хубави традиции в тъй нареченото "вертикално изграждане" на пътищата ни. Болшинството от пътните платна в окръга са заслонени от крайпътни насаждения, създаващи атмосфера и подходящ климат за пътуващите. Разбира се, в духа на повишените изисквания за безопасността, както и поради повишените естетически изисквания, отношението към тия зелени насаждения постепенно претърпява съответно изменение. Поставя се на преценка практиката на озеленяване крайпътните пространства с редици от високостеблени дървесни видове. Налага се засаждането на групи от подходящи храсти, иглолистни и широколистни видове, композирани съобразно особеностите на релефа и насажденията в околните обработваеми земи.

Условията на увеличен трафик и съвременната скорост на автомобилния транспорт изискват съответстващо развитие не само на инженерно-техническата база. Повишената численост на автотранспортните средства увеличава напрежението и

умората у водачите и успоредно с решаването на чисто техническите въпроси, поставя за разглеждане и мерки от психологически и физиологически характер. Така се стига до разбирането за необходимостта от създаването на достатъчен брой съответно ритмувани и по-съвременно уредени крайпътни обекти за отдих и освежаване. Старите чешми с корита за водопой на добитъка с цялата им приятна романтика, при съвременните автомобилни пътища се налага да бъдат заменени с модерни крайпътни обекти, предлагащи условия за паркиране и почивка. Такива крайпътни оформления трябва да бъдат оригинално решени, със съвременни архитектурни средства, в мащаба, съответстващ на пространствата и скоростта. С впечатляващ и четлив, въпреки бързината образ, те могат ритмично да възбуждат вниманието на водачите, да създават приятни чувства и подходящо отношение към културата в строителството на окръга, на цялата ни страна - обект на международен туризъм. ПРИ ЕДНО КРИТИЧНО РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАПРАВЕНОТО В ТОВА ОТНОШЕНИЕ В НАШИЯ ОКРЪГ ШЕ КОНСТАТИРАМЕ, ЧЕ ИМА ОЩЕ МНОГО ДА СЕ ЖЕЛАЕ, ДАЖЕ И В СРАВНЕНИЕ С ДРУГИТЕ ОКРЪЗИ.

Създадената първоначална база от Окръжно пътно управление по ПП-2 - Русе-София ("Индийската колиба") и по пътя Русе-Варна (къмпинга Бъзън) не се развива пълноценно от търговските организации, въпреки очевидния интерес на туристи и пътуващи. Известно е, че крайпътните обекти могат да задоволяват нуждите и да бъдат поддържани на съответно ниво, ако бъдат свързани с търговски обекти. Сега, по детайлно проучена разработка Окръжно пътно управление започна създаването на двустранен крайпътен обект по ПП-2, в близост с разклона за с.Тръстеник. Предвиждат се оригинални оформления, имащи задачи, да осигурят краткотраен отдих на пътуващите в двете посоки

и същевременно да освежат с визуален акцент крайпътното пространство. Все пак, въпреки предвидените удобства, санитарни възли, частично осветление, които Окръжно пътно управление ще създаде, въпреки предвидения в района диагностичен пункт на СБА, това място ще може да стане район за пълноценен отдих и обслужване на международни туристи само, след включването в комплекса и на търговски обект. Тук има възможност за създаване и на къмпинг.

Наличието на ресторант "Мизия" на няколко километра от този крайпътен обект, построен с подръчни временни материали и в непосредствена близост с обекти на АПК, с различните си достроявания е един пример за лоша реализация на добри намерения. Създадените търговски обекти край село Бъзън (къмпинга), с.Обретеник ("Липите"), край хижа "Приста" и с.Николово ("Лебед") не са проектирани с оглед на перспективно развитие, а после претърпяват изменения - "функционални" и "естетически" допълнения, които са на ниско самодейно ниво и са далеч от изискванията на международния туризъм, от повишените изисквания на социалистическата търговия.

В нашия окръг по главните пътища все още няма нито едно добре оформено, оригинално и комплексно включено в пътно-то пространство заведение, което би могло да съперничи на направеното в това отношение в другите окръзи. В това отношение търпи критика "Балкантурист", ОКС и други търговски организации в окръга.

Трябва също да посочим, че оформлението, или по-скоро регулирането на измененията в ландшафта изискват най-строги мерки от органите на ОНС за да бъде спряно безобразното

и безцеремонно изграждане на селскостопански сгради в близост с главните пътища. Неразбираем е стремежът на някои ръководители да строят такива сгради, имащи като по правило недопустимо грозен вид и функционално излъчващи съответните "аромати", да бъдат издигани не другаде, а именно, като цели комплекси покрай артерии със сериозно представително значение. Дори там, където те, все пак, поради неразбиране, или липса на твърд действителен контрол са били в миналото изградени, не се полагат достатъчно грижи да бъдат санирани, или поне каширани с подходяща плътна и целогодишна зеленина. Като пример в това отношение могат да се посочат сборите покрай пътя за летището в с. Щръклево, където отдавна не може да се остави в това състояние неугледния декор, край който навлизат в страната и градът ни много почетни гости и чужденци. Създаването на бази за отглеждане на добитък също трябва да бъде съобразено не само с изискванията за непресичане на стада през пътното платно, но и огражденията да отговарят на определени естетически норми.

Терена около съществуващите сега крайпътни обекти и паркинги също трябва да се благоустрои. Като пример за необходимостта от такова благоустрояване може да се посочи ресторант Пейчиново, където Окръжния кооперативен съюз трябва да проектира и построи паркинг за спиращите там превозни средства.

Налага се също да посочим много ниската култура на голяма част от пътниците, които ползват крайпътните обекти и местата за спиране. Те се засипват безразборно с книги, кутии от консерви и всякакъв отпадък. Не се ползват поставените кошчета за тази цел, а често и те са препълнени. Не се поддържа и необходимата хигиена в отходните места. Всичко това изисква да се завиши контрола от страна на ХЕМ и Окръжно пътно управ-

ление към стопаняването на тези обекти.

През последните години се обърна особено внимание на входните магистрали на нашия окръжен град. С изграждането на бул. "Дружба" в първия етап се решиха пътния възел "Волов" на входната магистрала от Варна, пътния възел за с.Николово и подлеза за "Чародейка". В строеж е новият мост над река Лом, който заедно с построяването на пътния възел "Смирненски" ще даде окончателния завършек на входната магистрала от София. Удвоява се пътя до с.Мартен за Българо-румънския завод за тежко машиностроене. Предстои изграждането на пътния възел на входната магистрала от Тутракан - Силистра. Следващата година започва удвояването на пътя за Варна до разклона за Средна кула.

Град Русе, заедно с удобствата, които създават модерно изгражданите входни магистрали за безконфликтно движение, получава облика на град на мостовете, разкъсал блокадния пръстен на железопътната линия и околновръстната пътна магистрала за Дунав мост.

Но въпреки успеха, който е постигнат и продължаващото строителство, все още има какво да се желае.

ИК на ГНС трябва бързо да реши въпроса с осветлението на входната магистрала "Волов" до бул. "Ленин". Необходимо е по-голям порядък в оформлението на терените и оградите на собствениците, които имат имоти около входните магистрали, под прякото ръководство на органите на ГНС - Русе и премахване на грозящите постройките и др.

През тази година се осъществи в гр.Русе идеята за пряко участие на промишлените и други стопански предприятия в благоустрояването на уличните участъци пред тях по булевард

"Тутракан", бул. "Смирненски", бул. "Ангел Гецов", бул. "Волов", бул. "Ленин", "Максим Горки" и "Толбухин".

Под ръководството на Градския комитет на БКП бяха изготвени подробни програми за благоустрояването на тези централни улици на града, предимно на обществено начало. Под контрола на най-отговорните ръководители на окръга и града програмите се изпълняват. Като пример може да посочим промяната настъпила в особено тежкия участък на бул. "Тутракан" от Захарния завод до Дунав мост, след изграждането на тротоарните платна и ограда от Домостроителното предприятие, пешеходните пътеки по протежение на целия участък и системното почистване на уличното платно.

Уличната мрежа в населените места на окръга възлиза на 1765 км, от която 1029 км или 59 % е благоустроена с асфалтови, паважни и трошенокаменни настилки. Степента на изграденост определена по нормативите на съвета по териториално и селищно устройство е много добра. Най-голям ръст по благоустрояване на уличната площ постигнаха гр. Русе - 92 %, с. Копривец - 92 %, с. Бабово - 88 %, с. Николово - 81 %, гр. Бяла - 78 %, с. Босилковци - 70 %, с. Бръшлян, - Ново село, Пиргово, Острица и други.

Нисък процент на изграденост имат с. Караманово - 25 %, с. Пиперково - 30 %, с. Кацелово - 35 %, с. Новград - 21 %, с. Ценово - 24 %, с. Белцов - 25 %, с. Борово, - въпреки наличието на асфалтова база и други. Ниският процент на изграденост в тези села се дължи на недостатъчните средства, които общинските народни съвети заделят за улични настилки от собствени средства и самооблагането, а също и недостатъчна помощ със средства от ОНС.

Трябва да подчертаем също, че при изграждането на уличните платна, все още се допуска неправилна нивелация, неравности, завиряване, неспазване Правилника за движението по пътищата, за регулиране на кръстовищата, осигуряване с пътни знаци, хоризонтална маркировка, както и нейното поддържане. В това направление е необходимо по-голяма изискателност от органите на КАТ и Окръжно пътно управление, които осъществяват държавния контрол.

Най-голямо количество тротоарни настилки се изпълняват в градовете Русе и Бяла, но това строителство навлиза все по-широко, както в новите градове Две могили и Вятovo, така и в почти всички села на окръга, но най-вече в Босилковци, Баница, Ново село, Пиргово, Полско Косово и др.

Изградените улични настилки в населените места с изключение в градовете Русе, Бяла и Две могили се поддържат лошо, а на места липсва всякаква грижа за тях. Често явление е движение на верижни трактори по асфалтираните улици, допуска се закалване на асфалтовите настилки, не се правят зауствания с трошенокаменна настилка на черните пътища, появилите се ями не се изкърпват своевременно и разрушават пътното платно. Председателите на общинските народни съвети не водят борба с недисциплинираните механизатори от селското стопанство, до сега няма случаи на съставен акт за недобросъвестно отношение към това скъпо народно имущество.

В селскостопанските обработваеми масиви се прокарват произволно черни пътища, нерегулирани, без предварителна планировка, които отнемат много земя. Не се води достатъчно борба от ръководствата на АПК и ПАК - Русе за прекратяване на това разхищение със земята и не се търси съдействието на кон-

тролните органи за нарушенията в крайпътните ивици.

ЗАДОВОЛЯВАНЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО В БЛИЗКИТЕ
ГОДИНИ С ДОСТАТЪЧНО ПИТЕЙНА ВОДА И ЕЛЕКТРО-
ЕНЕРГИЯ Е СЛЕДВАЩИЯ ПО-ВИСОК ЕТАП В БЛАГО-
УСТРОЙСТВЕНАТА ПОЛИТИКА НА ОКРЪГА

В Русенски окръг от 77 населени места 76 са водоснабдени. Само с.Кожарна с 1157 жители не е водоснабдено. Изградени са 123 водоизточника с 223 санитарно охранителни зони и 1831 км външна и улична водопроводна мрежа. От 85 броя помпени станции 76 броя работят автоматично в зависимост от водопотреблението. Ежегодно се включват нови водоизточници, подобрява се и усъвършенствува водопроводната мрежа и съоръжения. При това положение подаденото водно количество за трите години на тази петилетка спрямо 1975 г. достигна за битови нужди от 10327 х.м^3 на 12192 х.м^3 или с прирѣст 1865 х.м^3 и за промишлени нужди от 32233 х.м^3 на 37850 х.м^3 с прирѣст 5617 х.м^3 . Степента на задоволеност определена от Съвета по териториално и селищно устройство за Русенски окръг през 1978 г. е добра - 98 л/ж. Въпреки това сега се чувства недостиг на вода в отделни райони на окръга, предизвикани от нарастналите битови нужди на населението, намаление дебита на отделни водоизточници, разширеното отглеждане на домашни животни от населението, както и за нарастналите производствени нужди на селското стопанство.

Най-безводен е района на водоснабдителната група Пепелина-Две могили, Горно Абланово, Екзарх Йосиф. Решението на проблема за допълнително водоснабдяване на този район ще се получи с пушането на първия етап от водоснабдителната система Батин - Две могили през 1980 година. Тогава ще получат

вода Горно Абланово и Екзарх Йосиф и освободените количества на съществуващата сега водоснабдителна група ще се насочат към гр. Две могили до окончателното завършване на системата. Сериозна е критиката към общинските народни съвети от този район, че не обезпечиха достатъчно работници на "Хидрострой" Шумен за строежа на водоснабдяването Батин - Две могили и по този начин се удължи срока на завършването на първия етап.

За облекчаване на населението в района предвиждаме в програмата за местни инициативи още през 1979 г. да се изгради самостоятелно водоснабдяване на с. Тръстеник от собствени тръбни кладенци 13 л/сек, като по този начин ще бъдат освободени 10 л/сек за останалите селища в групата.

Водоизточника за гр. Вятovo намали дебита си на 12 л/сек. Това налага бързото проучване и изграждане на допълнителни кладенци 3 бр. за 30 л/сек още през следващата година за увеличение на водното количество в съществуващия водопровод. Напорния водопровод до гр. Вятovo има достатъчна проводимост до 40 л/сек. Разширяването на вътрешната мрежа се предвижда да стане по стопански начин, съвместно със СД "Водоснабдяване и канализация" - клон Русе.

В този район селата Смирненски и Ново село получават питейна вода от Разградски окръг. Завършването на помпена-та станция в с. Гложево, по данни на ОНС - Разград до края на тази година, ще облекчи положението в с. Смирненски. Освен това в Програмата предвиждаме проучване и изграждане на тръбни кладенци през 1980 г. за 12 л/сек. и помпена станция и напорен водопровод до 1981 година. Допълнителни водни количества с. Ново село може да получи само от гара Червена вода. ПАО - Русе до сега не реши въпроса със затлачените тръбни кладенци

в района на гарата, изградената помпена станция не работи с пълната си мощност и това става причина за недостиг на вода за селскостопанските и битови нужди на селото.

Водоснабдяването на с.Кошарна ще завърши през 1979 година. Търсенето на местни водоизточници в източната част на окръга ще продължи до изграждането на етапа Ряхово-Разград на система "Дунав", откъдето ще бъдат водоснабдени всички прилежащи селища: Ряхово, Стамболово, Кошарна, Хотанца, Юделник, Смирненски, Ново село, Семерджиево, Ястребово и гр. Вятovo.

Съществуват достатъчно условия за провеждане на допълнителни водни количества в групата с.Писанец, Бъзън, Ястребово, Семерджиево, ДЗС - Русе.

През 1979 г. ще се извърши проучването и изграждането на 2 бр. тръбни кладенци за 14 л/сек в района на сегашното водохране. Освен това през 1980 г. предвиждаме построяването на втори напорен водопровод от съществуващата помпена станция до разпределителния резервоар Писанец, като по този начин се проведат допълнително 30 л/сек сега свободни водни количества. Също така от разпределителния водоем Писанец към с.Бъзън е проектиран и следваше да се построи до сега гравитачен водопровод за краевфермата на ПАК-Русе. Изпълнението на това задължение на ПАК-Русе е абсолютно необходимо за освобождаване на водните количества за битови нужди на населението, които сега се отклоняват за животновъдството. За с.Семерджиево се предвижда изграждане на втори гравитачен водопровод от с.Бъзън, който ще проведе допълнително 11 л/сек. Окончателно изграждане на групата ще стане през 1981 г., когато в резервоара на с.Писанец ще се включи водното количество 12 л/сек от каптирания водоизточник в местността "Долап-дере".

През 1979 г. ще се построи съвместно с МНО водопровод Нисово-летище Щръклево, с което ще бъдат освободени 15 л/сек водни количества за битови нужди на населението.

Значително е намален дебита на водните количества във водоизточника за местно водоснабдяване Божичен, Иваново, Кошов. В Програмата търсим решение на този въпрос с прокопаване на 3 бр. нови тръбни кладенци за 15 л/сек. и изграждане на втори напорен водопровод до с.Иваново през 1979 г.

СД "Водоснабдяване и канализация" клон Русе, през 1979 г. ще извърши реконструкция на Помпената станция и изгради втори напорен водопровод до разпределителния резервоар в група Баниска. С това ще се проведе допълнително 30 л/сек. - сега свободно водно количество. Такава реконструкция ще извърши и на помпената станция Полско Косово, с което ще се включи в мрежата допълнително водно количество от 12 л/сек.

Допълнителни количества се предвиждат през 1979 г. - за Червен 7-л/сек., Церовец 3 л/сек., през 1980 г. Босилковци 10 л/сек., 1981 г. Бъзовец - 7 л/сек.

Предложената програма от местни инициативи се основава на задълбочените проучвания на специалистите в СД "Водоснабдяване и канализация" клон Русе, съвместно с Окръжния напорен съвет, като са търсени възможности за допълнителни водни количества в рамките на съществуващите водоснабдителни групи. Това позволява да се завишат водните количества в селищата на окръга без гр.Русе с 217 л/сек. при съществуващи сега мощности за 712 л/сек. Завишението е 30 % при това с минимални собствени средства за 1979 и 1980 г. от 971 х.лв. по пътя на децентрализираните капитални вложения. Общото водно количество за окръга ще достигне 2113 л/сек., в т.ч.: за гр.Русе 1284 л/сек.

Необходимо е да напомним на общинските народни съвети, на селата, които през летните месеци сезонно страдат за вода, че ограничението за поливане трябва стриктно да се спазва и да не се оставят цели квартали на по-високите места без вода за битови нужди.

Канализационните мрежи се изграждат все още в гр. Русе и Бяла с лимитни капитални вложения, самооблагане, други собствени средства и са предмет на действие на СП "Благоустройство и комунално стопанство".

Втори основен проблем, който засяга бита на населението в окръга е електроснабдяването.

В периода на ускорения технически прогрес и широко навлизане на техническите новости във всички сфери на човешката дейтелност и особено в бита на населението, бързото нарастване на енергийната консумация е характерна черта за съвременното развитие на обществото. Във връзка с това е налице едно непрекъснато нарастване на специфичната консумация на електропотреблението за комунално-битови нужди, което води след себе си до значително претоварване на съществуващите електроснабдителни съоръжения. Безспорно, тенденцията за бързото и прекомерно увеличаване на електрическите товари е напълно естествена, тъй като е пряко свързана с подобряването на жизненото равнище на трудещите се. Всичко това обаче доведе в последните години до известно изоставане на електроизграждането, изразяващо се в частично влошаване качеството на електроснабдяването в някои квартали на населените места в окръга. Ниското напрежение, чувствувашо се най-осезателно във вечерните върхове на енергосистемата, се причинява главно от недостатъчните по брой и мощност трансформаторни постове и от недостатъчното сечение на

проводниците на далекопроводите и мрежите ниско напрежение.

По отношение на основните електрически подстанции трябва да се отбележи, че особени проблеми относно броя и мощностите им в дадения момент не съществуват. Това се дължи преди всичко на обстоятелството, че в гр. Русе се пуснаха в експлоатация подстанциите "Север" и "Левента", както се реконструираха основно и подстанциите "Районна", "Център", "Приста" и ТЕМ - Изток. От следващите години ще се очакват затруднения в района на градовете Две могили и Бяла, захранващи се от подстанция "Борово", която вече ще бъде претоварена. Проблема може да се реши само с ускоряване изграждането на Подстанция "Латекс" и започване строителството на подстанция "Две могили". За последната има изготвени проекти и определена площадка, както и готовност от Министерството на енергетиката за отпускане на необходимите средства. При това трябва да се има предвид, че в момента гр. Две могили и района му се электроснабдяват от претоварената и несигурна, тежко пострадала от земетресението възлова станция "Две могили".

В общи линии може да се каже, че степента на изградеността на ел. подстанции и електропроводите високо и средно напрежение е добро. Това позволява на настоящия етап да се осигурява нормално и качествено основно электроснабдяване на консуматорите. Не стои така обаче въпроса относно състоянието на ел. мрежи ниско напрежение и на трансформаторните постове.

Електрическите мрежи и кабели са стари и с малки сечения, поради което не са в състояние да поемат бързо нарастващите електрически товари. Тяхното подмяна и реконструкция се извършва от поделение "Електроснабдяване" по линията на основния ремонт. Но отпусканите средства и материали не са

напълно достатъчни за да се получи съответно изпреварване на растящите нужди на електроконсуматорите. Така например срещу предвидените и необходими 3180000 лева за първите три години от петилетката са отпуснати 1403000 лв. или 44 %. Следва да се има предвид, че тези средства се използват не само за ремонт и реконструкция на ел.мрежи, но и за ремонт на електропроводи, закабеляване на въздушни мрежи, ремонт на ел.съоръжения, сгради и др. Необходимо е ръководството на поделениято "Електроснабдяване" - Русе да прояви по-голяма активност за осигуряване на достатъчно средства и материали за реконструкцията на мрежите ниско напрежение в населените места в окръга.

В особено тежки случаи е наложително да се търсят възможности за закупуване и влягане на проводници и със собствени средства на съветите. За пример в това отношение можем да посочим инициативата на председателите на СОНС в Писанец, Червена вода, Баниска, Пиргово, Борисово, Ряхово и др.

Трансформаторните будки в окръга, с изключение на гр.Русе за лимитните капитални вложения, се изграждат от общинските народни съвети и оборудват от "Електроснабдяване" и Електромонтажната група" към В.Търново. От интерес на населените места е бързото им построяване и предаване за монтаж. През тази година трябва да се завършат трансформаторни постове в следните села: Николово, Пиргово, Червена вода, Мартен, Нисово, Борисово, Вятково, Сливница, Борово, Бъзовец и Бяла, Голямо Враново, Церовец, Семерджиево, Смирненски, Мечка. От тях все още не са изградени трайфобудките в с.Нисово, гр.Вятково и с.Голямо Враново, което ще доведе до отпадането им от плана на "Електроснабдяване" и лишаване на населението от нормална електроенергия.

През следващата 1979 г. за изграждане на трансформаторни постове са включени следните селища: Червен, Голямо Враново, Писанец, Тръстеник, Щръклево, Иваново, Бръшлян, Ново село, Ястребово, Малко Враново, Долно Абланово, Пиргово, Копривец, Вятovo, Две могили, Кошов и гр. Русе. Будките за тези обекти следва да се завършат и предадат готови за монтаж до края на тази година. До сега не са построени будките в с. Червен, Тръстеник, Иваново, Голямо Враново, Малко Враново, Долно Абланово, Ястребово, гр. Вятovo и гр. Две могили. Това са допълнителни трудности, към ограничените капитални вложения за тази цел, създавани от местните ръководства в нашите населени места.

Поддържането на трафопостовите и мрежите ниско напрежение се осъществява от районните електротехници, които отговарят за няколко съседни селища. Създадени са и средишни монтьорски пунктове за по-рационалното използване на механизацията, материалите и строгото изпълнение на Правилника по електротехническата безопасност. Не се допускат електроспециалисти от други предприятия и организации да работят по съоръженията на Електроснабдителното предприятие. Затова единствената възможност за подобряване поддържането на трафопостовите и мрежите ниско напрежение представлява съвместната работа на районните електротехници с председателите на общинските народни съвети.

Тревожно се поставя въпроса от ръководството на "Електроснабдяване" за честите повреди на електросъоръженията, причинявани от предприятията и населението.

Често се прекъсват подземни кабели при изкопни работи. Особено много такива нарушения правят работниците на

СМК - Общостроително предприятие № 1, СП "Благоустройство и комунално стопанство" Русе и Окръжно пътно управление. Зачестиха счупвания на железобетонните стълбове от небрежни шофьори на товарния транспорт, с което се нанасят тежки щети на електроснабдителното предприятие и електроконсуматорите.

Не са редки случаите на умишлено трошене на осветителните тела в парковете от младежи. Тука е необходима намесата на отечественофронтовските и комсомолски организации за опазване народната собственост и особено на органите на МВР, които до сега не са внесли своя дял достатъчно строго към разрушителите. Не се опазват мрежите на електроснабдяването в селата, които често се късат, особено есен. Скъсаните проводници, които невинаги навреме се откриват, създават сериозна опасност за злополуки. Най-често това става в селата Стамболово, Кошарна, Красен, Божичен, Дряновец, Стърмен, Ценово, Долна Студена, Бистренци, Копривец, Баница, Чилнов, Широково и Пейчиново.

Най-много критични бележки, сигнали, поръчения на избирателите, оплаквания на гражданите се изпращат по незадоволителното поддържане на уличното осветление в селищата на окръга.

Изградеността на улично осветление в окръга е много добра. Само в гр. Русе са монтирани 7434 броя живачни лампи и 6045 броя обикновени с нажежаема жичка. В останалите селища на окръга са монтирани 2770 броя живачни и 3525 броя обикновени лампи, като средно на едно село се падат по 80 броя живачни и 90 броя обикновени лампи.

Основна вина обаче за лошото им поддържане има поделението "Електроснабдяване", като не е създадена организа-

ция по поддържането, то се извършва стихийно, на ниско техническо ниво, без редовен периодически контрол. Почти всяка вечер цели клонове от осветлението на входните магистрали и улици в гр. Русе са прекъснати, а от друга страна много често се осветяват отделни улици и през деня. В някои населени места уличното осветление за отделни участъци се прекъсва за месеци наред. Не се правят нощни проверки с оглед незабавното отстраняване на неизправностите. Изготвените и одобрени от Окръжния народен съвет план-графици за ремонт и зареждане на уличното осветление не се спазват. Крайно време е ръководството на поделение "Електроснабдяване" да уреди този въпрос и измени общественото мнение в своя полза.

ПОДДЪРЖАНЕТО НА ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ И НАСАЖДЕНИЯ
В ОБРАЗЦОВ ПОРЯДЪК, ГРИЖИТЕ ЗА ЧИСТОТАТА, ЗА
ПРИВЕТЛИВАТА ОБСТАНОВКА, УКРАСАТА НА УЛИЦИ-
ТЕ, ПЛОЩАДИТЕ, ОБЩЕСТВЕНИТЕ СГРАДИ И ЖИЛИЩА-
ТА, ГОВОРЯТ ЗА КУЛТУРАТА НА НАСЕЛЕНИЕТО И
ОБЩЕСТВЕНАТА АКТИВНОСТ НА ОБЩНСКИТЕ НАРОД-
НИ СЪВЕТИ, ОТЕЧЕСТВЕНОФРОНТОВСКИТЕ ОРГАНИЗА-
ЦИИ И ДЖМС ВЪВ ВСЯКО НАСЕЛЕНО МЯСТО

Русенски окръг е сравнително беден на горски масиви. Горите в окръга заемат едва 302394 дка - 11.76 % при средно за страната 28.6 %. Сравнен с останалите окръзи по лесистост е на предпоследно място преди Плевенски окръг.

Една част от горския фонд е включен в зоните за отдих и масов туризъм, като: народния парк "Русенски Лом", лесопарк "Липник", горския масив "Образцов чифлик", западен парк "Приста", крайградския парк "Буйна Яна", "Батаклията" край с.Писанец, лесопарк "Переска" (Чолак дере", лесопарк "Аязмото" край Каран Върбовка, лесопарка "Беленска гора" и др. Общо зоните за отдих, без крайселищните гори с локално значение заемат 38000 декара.

Едновременно с приемането на териториално-устройствените планове на селищните системи в Русенски окръг, бяха разгледани и приети предварителните проучвания на зоните за отдих: с.Пепелина и с.Табачка - селища с изменящи се функции на територията на народния парк "Русенски Лом". В непосредствена близост се намира една от най-дългите пещери в страната "Орлова чука" с множество галерии, в които природата е изваяла причудливи пещерни фигури, сталактити и сталактити, интересни за

всеки посетител. Тази природна забележителност, заедно с Червенската крепост и Ивановската скална църква, разположени на красивите извивки на Русенския Лом, който тече в подножието на отвесните варовикови скали, привличат все по-голям брой граждани през почивните дни.

Това налага на основа на предварителните проучвания да се изготвят работните проекти за благоустрояването на народния парк "Русенски Лом" и в близките години да започне заделването на средства и доброволен труд за неговото изграждане.

За сметчаване на острия континентален климат в окръга, недостига на площи за лесопаркове, а също и за вилни зони, следва да се компенсира, до известна степен от зелени масиви в чертите на населените места. В тези масиви влизат и са нормативно определени зелените площи за широко обществено ползване. Характерно за нашите градове е, че изградените зелени площи не достигат държавните нормативи за окръга. Така например за гр. Русе при норматив $15 \text{ м}^2/\text{ж}$ зелени площи са създадени $10.08 \text{ м}^2/\text{ж}$; за гр. Бяла при норматив $11 \text{ м}^2/\text{ж}$ е достигнато $5.94 \text{ м}^2/\text{ж}$; за гр. Две могили при $9 \text{ м}^2/\text{ж}$, създадени $9 \text{ м}^2/\text{ж}$; гр. Вятково при $9 \text{ м}^2/\text{ж}$ - $4.32 \text{ м}^2/\text{ж}$. В селата на окръга общо при норматив $8 \text{ м}^2/\text{ж}$ са изградени $9.62 \text{ м}^2/\text{ж}$.

Пред населението, държавните и обществени органи в окръга сега стоят две основни задачи в тази насока: увеличение на зелените площи, както и тяхното поддържане и опазване.

Увеличение на зелените площи в чертите на населените места в окръга се извършва много бавно, като при $8.51 \text{ м}^2/\text{ж}$ за 1975 г. те нарастват на $9.57 \text{ м}^2/\text{ж}$ за 1978 г., включително. За гр. Русе нарастването е от $9.17 \text{ м}^2/\text{ж}$ на $10.08 \text{ м}^2/\text{ж}$., а по приетия ТИД се предвижда зелените площи да достигнат $25.7 \text{ м}^2/\text{ж}$.

Сериозен недостатък при градоустройственото планиране и изграждане на Окръжния град е обстоятелството, че зелените площи само се запазват в съществуващата концентрация на масивите: Младежкия парк, Парка на възрожденците и централната градина; намалява озеленяването на булевардите за сметка на автомобилния транспорт и най-вече не се изграждат вътрешно квартални градини.

Зеленината в новостроящите се квартали от многоетажни жилищни блокове на мястото на отчуждените собственици масово се унищожава, без да се търси начин за ново залесяване.

Подчертания стремеж на нашето население в окръга за създаване на обществени градини, паркове, на много места е значително намален. Сега съществува голямо различие в отделните населени места. Докато в с. Мартен е създадена зелена площ от 80 дка, с. Червена вода 70 дка, с. Бабово 66 дка, с. Ново село 42 дка, с. Голямо Враново 32 дка, с. Борово 26 дка, с. Сливо поле 17.9 дка, с. Полско Косово 14.8 дка, с. Бръшлян 8 дка и др., то в една част от селищата в окръга нямат зелени площи. Такива са с. Басарбово с 0.3 дка, с. Стърмен с 2.5 дка, с. Каран Върбовка с 2.5 дка, с. Широково с 3 дка и др. Това говори за културата на местните ръководители, начело с председателя на общинския народен съвет, председателите на отечественофронтовските организации и ДКМС.

Още по-тревожно е положението с поддържането на зелените площи.

В гр. Русе поддържането на зелените площи се извършва от район "Паркстрой" подпомогнат от трудовите дни на гражданите по самооблагането. Качеството на извършената работа в много случаи е незадоволителна. Обикновено новите насаждения

не се поливат, не се окопават редовно, когато най-много се нуждаят от интензивна поддръжка за укрепване на кореновата система. Опазването на насажденията е също лошо. Чупят се върхове-те на борчетата с което се прекъсва тяхния растеж, късат се цветя, газите се най-безразборно тревата и др.

Сериозно се влоши поддържането на зелените площи и в останалите населени места в окръга. Малко са добре поддържаните градини, като в гр. Бяла, с. Бръшлян, с. Ново село, с. Бабово и др. Почти са изоставени градините в с. Голямо Враново, с. Борово, а в с. Червена вода напълно занемарена и заключена. Не се проявява местна инициатива от младежите за въвеждане на порядък в парковете за създаване на културна обстановка.

Едновременно с грижите за озеленяване и поддържане на зелените площи, опазването на населените места от замърсяване се превърна в проблем с извънредно голяма важност. В това отношение основно и първостепенно значение имат: своевременно-то отстраняване и правилно обезвреждане на битовата смет; почистването на клозетите и помийните ями в неканализираните селища; събирането и извозването на отпадъците от тротоарите и уличните платна; миенето, метенето и оросяването на улиците, булевардите и площадите; чистотата и редът в жилищните и обществени сгради, вътрешни дворове и др.

Поддържането на хигиената в окръжния град е възложено на СП - район "Чистота". То се извършва под ръководството и контрола на Изпълнителния комитет на Градския народен съвет със съдействието на Градския комитет на Отечествения фронт и кварталните комитети. Може да подчертаем, че през последните години инициативите на ГК на ОФ по опазването на гр. Русе от замърсяване постоянно се разширяват и включват все по-масово

населението в периодически акции по почистването на кварталите, уличните тротоари, паркове и градини.

Обаче материалното покритие на инициативите не отговаря на високите изисквания за постоянно поддържане на хигиената в окръжния град. Нещо повече, гр. Русе от ден на ден все повече се замърсява. Нужни са действия и организация. Няма оправдание за жителите на града, които търпят и живеят в тази обстановка. Кварталните организации на Отечествения фронт, комсомолските дружества по места, училищата, младежите на Русе, трябва да станат изразители на своето високо патриотично съзнание на граждани и поемат задълженията и отговорността за образец ред и чистота в своя град.

Едновременно с действията на обществеността от Градския народен съвет и СП "Чистота" се изисква да приложат строги административни мерки и добра организация за въвеждане на необходимия порядък за коренен прелом в сегашното състояние на града. Условия за това съществуват, града е разделен на 8 района, в които проверител от предприятието отговаря комплексно за всички хигиенни дейности, а също така упражнява контрол по спазване на Наредбата на ГНС в това направление. На база на тези райони е разпределена също съответната техника и работна ръка с тенденция за в бъдеще те да се обособят в комплексни бригади. Създадена е и съответна диспечеризация с радиотелефон за машинния парк.

Поддържането на уличните площи става при въведена система и последователност, съобразно реда в степенуването им от Градския народен съвет. Съществува стремеж утвърдените 25 броя улици от първа степен ежедневно да се привеждат в добро хигиенно състояние. Площите обаче, подлежащи на почистване

постоянно се увеличават, което изисква и постоянно подновяване и внос на модерна комунална техника за предприятието от страна на Градския и Окръжен народни съвети.

Но все още е слаба превантивната дейност от страна на органите на Градския народен съвет и СП район "Чистота" за ограничаване на замърсяването. Почистването на града ще бъде само тогава ефективно, когато напълно се премахне замърсяването от недобросъвестни граждани на районите, където протича тежкия трудов процес, на обществените места, улиците, градините и кварталите.

НЕ СА ДОСТАТЪЧНО МЕРКИТЕ СРЕЩУ НАРУШИТЕЛИТЕ НА ОБЩЕСТВЕНИЯ РЕД ОТ ВСИЧКИ КОНТРОЛНИ ОРГАНИ.

Как може да се обясни ежедневното замърсяване на центъра на града, на градините, на зелените площи на булевардите и на жилищните квартали с най-различни отпадъци. Преобладават книжните отпадъци, които масово са завладявали голяма част от градските площи, около спирките се разнасят от вятъра автобусни билети, особено място в замърсяването се пада на една част от пушачите, които с присъщата им небрежност сеят угарки и празни цигарени кутии, в кварталите около жилищните блокове се хвърлят отпадъци от плодове, често домакини изтупват от прозорците.

Недобросъвестни туристи, които са се възхищавали от красотата на нашия град, оставят в тревните площи и особено около Интерхотел "Рига" амбалажна хартия, кутии, разноцветни обвивки от направените покупки и др., които децата доразпиляват из квартала. Картината се допълва от често паркираните товарни автомобили, отлична украса за крайбрежието на р. Дунав и центъра на града. Ежедневно силно се замърсява и района около

Супермаркет "Халите". Тези пунктове могат да бъдат много по-добре охранявани за да не развалят общото впечатление от града ни.

Постоянни замърсители са строително-монтажните организации и особено Строително-монтажния комбинат. При започване на нов строеж не заскаляват подходите и при извозване на изкопната пръст и строителни материали замърсяват платната. Чести са случаите на разсипване варов разтвор и бетон от самосвалите, които го пренасят до обектите. Около строежите с месеци се задържат купчини строителни материали. Колите, които извозват производствените отпадъци от промишлените предприятия често товарят над габарита и по време на движение ги разпиляват. Такива случаи са констатирани за заводите "П.Караминчев", "Юта", "Леон Таджер" и най-вече кожарския завод "9-ти септември".

Търговските предприятия също допринасят за замърсяването на града с продължително престояване на амбалажа пред магазините. Персонала на търговските заведения не изпълняват Наредбата на ГНС за почистване пред съответните заведения и магазини, а напротив препълват уличните кошчета с производствени отпадъци. Съвсем незадоволително е отношението на търговските ръководители към техните подчинени нарушители. Те не ги санкционират и по този начин насърчават нарушенията на обществената хигиена. Почти няма търговски обект и заведение на Обществено хранене да не изнасят кашони и други хартиени отпадъци вместо да ги предадат на вторични суровини. Чести нарушители са: магазина за обувки по бул. "Толбухин", Рибния магазин, Универмага, сладкарница "България", ресторант "Яребична", закувалня "Пирин", сладкарница "Баля", ресторант "Златното

пиле", комплекс "Балкан", комплекс "Дунав", ТПК "Освобождение", Цеха за обувки на ТПК "Солидарност" и др.

Посочените примери потвърждават извода, че стопанските ръководители са задължени да отговарят за нарушенията на порядъка и хигиената в града от своите организации, които работят в него и постоянно го замърсяват.

Сметосъбирането е добре организирано от СП-район "Чистота" в гр. Русе и СП "Благоустройство и комунално стопанство" в гр. Бяла, а по стопански начин в с. Копривец, с. Иваново, с. Божичен, с. Кошов, с. Тръстеник, с. Мечка, с. Пиргово и др. В много от общинските народни съвети се получи известно задържане до разрешаването да се организира сметосъбирането по стопански начин, там където не е създадена държавна организация за тази цел.

Все още не са достатъчно добре организирани сметищата, включително и на гр. Русе. При определено сметище на с. Тръстеник - отпадъците се разтоварват по цялото протежение от язовира до Главния път покрай пътното отклонение за селото. Също е положението в с. Пиргово - смес се разтоварва във всички крайни улици и особено дерето; с. Бъзовец - при входа и изхода на селото; с. Чилнов - във всички крайни улици; с. Ряхово - в дясна страна на входа за селото до залесяването; с. Юделник - в южната страна покрай пътя и др. Създават се незаконни сметища от самото население в с. Червен, с. Табачка, Широково, Пепелина, Волово, Брестовица, Сандрово, Стамболово, М. Враново и др. Недобре се поддържат сметищните площадки в с. Басарбово, гр. Вятково, с. Николово, с. Ново село, с. Лисанец, с. Смирненски и др. Продължават да са неоградени сметищните площадки в с. Червен, гр. Две могили, с. Широково, с. Пепелина, с. Горно Абланово,

с.Батин, с.Мартен, с.Копарна, с.Стамболово, с.Юделник, с.Малко Враново, с.Голямо Враново и др.

Какво липсва на изпълнителните комитети на общинските народни съвети да въведат ред в своите селища за по-висока хигиена на населените места? Това състояние е осъдително.

Не са изградени обществени тоалетни в селищата по утвърдената програма от Окръжния народен съвет. Лошо се поддържат тоалетните в Пиперково, с.Джулница, с.Белцов, гр.Две могили, с.Батин, с.Бъзовец, с.Чилнов, с.Сливо поле и с.Голямо Враново.

От посочените примери става достатъчно ясно, колко много още има да се желае за хигиенизирането на нашите градове и села и какво широко поле за обществени инициативи предлага сегашното им състояние.

ДА ЗИВИЛИМ ИЗИСКВАНИЯТА ЗА БЛАГОУСТРОЯВАНЕТО
ПОЧИСТВАНЕТО И ОЗЕЛЕНЯВАНЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА И
ПРЕДЗАВОДСКИТЕ ПЛОЩАДКИ НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ПРЕД-
ПРИЯТИЯ, СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ДВОРОВЕ, ЖИВОТНОВЪДНИ
ФЕРМИ, БАЗИ И ДР. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОБЕКТИ

Територията на промишлените предприятия, селскостопанските дворове, животновъдните ферми и останалите производствени обекти е част от нашите градове и села или в непосредствена близост до тях. Степента на изграденост на тези обекти, общият им вид, влиянието им върху околната среда, се свързват и оформят нашата представа за самото населено място.

По този показател промишлените предприятия могат да се разделят на три групи.

В първа група това са предприятията, които имат завършено благоустрояване с необходимите надземни и подземни комуникации и съоръжения, собствено водоснабдяване за технологични нужди, пречиствателни съоръжения, съвременно складово стопанство, добра организация при събирането и подреждането на амбалажа и отпадците от производството, добре изградени зелени насаждения, както вътре в заводите, така и пред заводските площи, изградени необходимите физкултурни съоръжения и площи и др. Към тази група можем да причислим предприятията: Завод за печатни платки, Завод за напрегнати тръби и строителни изделия, Завод "Васил Коларов, ф-ка "Арда", ф-ка "Фазан", комбинат "Дунавска коприна", ЗЕИМ, ЗИТА, ПРПС, комбинат "Юта", завод "Найден Киров", КХК "Гаврил Генов", завод "П.Караминчев", НПЗ "Леон Таджер", ДЖК "Дунавия", ДИП "В.Пискова", ДМЗ "Георги Димитров", ф-ка "Янтра" гр.Бяла и др.

Във втора група са предприятията, които сега са в процес на реконструкция и модернизация, като заводите ККЗ "Иван Димитров", "Латекс" гр.Бяла, ТЕЦ - Русе, Домостроителното предприятие, "Модул" гр.Бяла и ЗОИ "Труд". Предвидено е в процеса на реконструкцията да се извърши и тяхното благоустрояване.

В третата група сме отнесли предприятията: Кожарския завод "9-ти септември", ЗММ "Стефан Караджа", "Жити", КЗ "Иван Троенски" и др., реконструкцията и модернизацията на които по една или друга причина не е започнала, поради което се забавя и благоустрояването им. Би било неправилно да се чака реконструкцията на тези предприятия за да се реши благоустрояването им.

Тази класификация отразява материалните предпоставки и възможности, които притежават отделните заводи за придо-

биване на съвременно благоустроен културен вид. Но ролята на ръководството и колектива и в този случай са решаващия фактор. Като пример можем да посочим "Завода за печатни платки". Неговата красива фасада е потънала в зеленина - борова горичка. Разполага с басейн, физкултурни площадки и собствена детска градина. В завода е въведен образцов порядък на съвременно складово стопанство. Може да се възрази, че все пак това е завод с чисто производство. Затова предлагаме друг пример: Завода за тръби и бетонови изделия. Производството в този завод е много тежко с достатъчно възможности за замърсяване. В него се работи с цимент, пясък, чакъл различни фракции, бетонова смес, получават се отпадъци при отливките и др. Но реда в него е образцов. Цеховете и целия район около тях се поддържат в изряден вид и чистота. След като беше построен, със собствени сили и средства завода разшири зелените площи с 250 м². Засадени са допълнително 90 бр. декоративни дръвчета и храсти. В добър вид се поддържа създадената оранжерия, откъдето в завода целогодишно има цветя. В лошия заблатен в миналото терен е направена външна канализация и отоци за отводняване на района. Оформени са 800 м² цветни лехи в които цветята се подменят според сезона целогодишно. Възстановени са и асфалтирани 850 м² тротоари по бул. "Тютракан". Ръководството на завода предвижда нови 1000 м² за асфалтиране, разширение на паркингите и спортни съоръжения и др.

Има какво да се види в ДМЗ "Георги Димитров" и особено в лелярния цех, който със своята подреденост и организация се изтъква за пример пред цялата страна. В МЗ "Червен" отпадъците се събират в контейнери и изпращат във вторични суровини и др.

Нарушен е порядъкът в ЗИТА, като по цялата площадка са разхвърлени празни бурета, сандъци, катушки за кабели и др. въпреки добрата изграденост на складовото стопанство.

В най-непрегледен вид са предприятията: ТМ-Русе, където се оправдават с голямото ново строителство, КЗ "9-ти септември" с разхвърлен по цялата територия на завода отпадък от производството амбалаж и др. С големи трудности се проведеха благоустройствените мероприятия в Домостроителното предприятие и особено канализацията за отводняване на района, вътрешно-заводските пътища, благоустрояването на бул. "Тутракан" и пред-заводската площадка.

В повечето предприятия поддържането е поставено на обществени начала, като територията на заводите и предзаводските площадки са разпределени между колективите на отделните цехове, отдели и служби. Не се провежда обаче системно и всеобхватно. Порядъкът и чистотата зависи в повечето случаи от хода на производството. Когато то е затормозено и не върви и поддържането изостава, въпреки престояващите работници.

Производствените обекти на селското стопанство създават много грижи в населените места със своите специфични особености на широко разпространение в околния терен и силното влияние върху околната среда.

За създаването на по-добри условия в животновъдните ферми, Еурото на ОК на БКП утвърди програма минимум, за изпълнение на най-неотложните задачи по асфалтирането на стопанските дворове. В програмата са заложени за асфалтиране пътища, площадки и дворове от 140 х.кв.м. Голяма част от програмата е вече изпълнена.

Едновременно с благоустрояването на стопанските

дворове спешно изниква въпроса за тяхното поддържане. Асфалтовите настилки тука са най-уязвими, под прякото въздействие на отглежданите животни, замърсяването и водата.

По-добре са изградени и поддържани стопанските дворове на АПК Иваново и АПК Сливо поле. Не са благоустроени стопанските дворове в Чилнов, Брестовица, Широково, Босилковци, Кривина, Бръшлян и др.

Занемарено е поддържането на настилките в стопанските дворове в селата Копривец, Караманово, Борово, Кацелово, гр. Вятково, с. Сваленик и др.

Когато се говори за благоустрояване на стопанските дворове, не трябва да се отбягва въпроса с озеленяването на същите - създаване на зелени площи.

И тук въпроса се свежда до проявяване на разбиране по провеждане на тези мероприятия, както от страна на ръководствата на комплексите, така и от районните отговорници, които са преките изпълнители.

Докато в едни райони се създават добри условия за създаване на зелени площи, които служат за отмора на работещите във фермите, каквито са стопанските дворове в Сандрово, Бабово, Голямо Враново, Ряхово, Пиргово, Тръстеник Средна кула, Щърклево, Ново село и др., то в други стопански дворове, каквито са в с. Босилковци, Копривец, Баница, Бзовец и др. този въпрос е подценен.

Хигиенизирането на стопанските дворове е също много важен въпрос.

Като се има в предвид производството, което се изпълнява в стопанските дворове, е повече от наложително и задължително поддържането на безупречна хигиена.

Въпреки това, в повечето стопански дворове няма модерни и отговарящи на санитарно-хигиенните изисквания торича. Най-често торта се събира на купчина в края на стопанския двор и става източник на миризми и мухи. На много места чешмите текат свободно и са без поливни ями, оградите са изпучупени от животните и не се ремонтират, фасадите на сградите небоядисани, което създава неугледност.

Така например в района на кравекомплекса в с.Ценово, който комплекс беше пуснат в експлоатация преди няколко години, не се поддържа необходимата хигиена. Не навреме се извозва оборския тор от тороизхвърлящите инсталации. С дни наред изпълнените ремаркета стоят под наклонените транспортъори. Не се почистват редовно и дворовете пред животновъдните сгради. Тора се разнася из целия район. Като че ли това нещо не прави впечатление, както на работещите в комплекса, тъй и на ръководството на района.

Не по-добро е положението и в стопанските дворове на Бяла, Баниска, Вятovo, Сваленик и др., където не се създава организация за редовното изхвърляне на оборския тор и почистване на района.

За да имаме благоустройствени и хигиенизирани стопански дворове, ръководствата на комплексите и на районите, трябва да осъществяват изпълнението на програмата по благоустрояването, трябва да изготвят програма в която да залегнат за изпълнение въпросите и по поддържане на трайните настилки и хигиенизирането на стопанските дворове, която програма да се осъществява целогодишно.

За създаване на приветливи стопански дворове, да се увеличават зелените площи, което от своя страна ще се

създадат места за отдиш на работещите в стопанските дворове.

Да се изградят вътрешни огради за опазване на зелените площи и ограничаване пътя на животните.

За да се поддържа постоянна хигиена в стопанските дворове, редовно да се почиства и изхвърля вън от района на стопанския двор оборския тор, за което е необходимо да се осигурят постоянни превозни средства.

Необходимо е също да се реши окончателно от комплексите въпроса с водоснабдяването на стопанските дворове в които сега водата се осигурява с цистерни, каквито са стопанските дворове в селата Горно Абланово, Екзарх Йосиф, Полско Косово, Червен, Средна кула, Бъзън и гр. Вятново.

Другарки и другари,

Движението за по-нататъшно благоустрояване, хигиенизиране и създаване на приветлива и културна обстановка на населените места в нашия окръг все още, главно, обхваща мероприятия по изграждане на материална база в селищата: асфалтови настилки, паркове, градини, решаване на особено важните въпроси на населението за достатъчно питейна вода и електроенергия, премахване на грозното, неугледното в нашето местоживееие.

Едновременно с това ние сме длъжни да създаваме всичко ново и преустройваме старото на по-високо художествено ниво, при по-високи естетически изисквания и особено архитектурно-монументалната украса, оформление фасадите на жилищните и обществени сгради, украсата на предприятията, клубовете, читалищата, терасите и балконите на жилищата, улиците и площадите, оградите при подходящо оцветяване с подходящи знамена, лозунги и плакати. Само тогава ще изпълним призива на Централния комитет на нашата комунистическа партия за създаване на това всенародно движение, което ще направи страната ни още по-красива.

